

Petycja – list otwarty w interesie publicznym

Dotyczy: stanowiska rządu na propozycję Komisji Europejskiej w zakresie nowych technik genomowych (NGT – New Genomic Techniques).

Szanowny Pan

Domagam się natychmiastowego podjęcia i przedstawienia publicznie przez rząd RP stanowiska w sprawie zaproponowania przez Komisję Europejską przyjęcia nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie nowych technik genomowych (NGT) w dokumencie pt. *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on plants obtained by certain new genomic techniques and their food and feed, and amending Regulation (EU) 2017/625*, opublikowanym w raporcie Komisji Europejskiej z 5.07.2023 (*[■]).

NGT to nowa nazwa dla współczesnych technik tworzenia GMO, której wprowadzenie i stosowanie służy między innymi do oszukania konsumentów i rolników, na drodze wprowadzania w błąd opinii społecznej poprzez rozpowszechnianie tezy o bezpieczeństwie tych technologii.

Należy pamiętać, że wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 25 lipca 2018 (sprawa C-528/16) zdecydował, że organizmy tworzone nowymi technikami mutagenyzy podlegają w pełni przepisom unijnego prawa o GMO. Stało się tak na skutek uzasadnionych obaw o wymknięcie się produktów NGT spod kontroli prawnej właściwej dla ryzykownych eksperymentów i produktów sztucznej modyfikacji genetycznej.

[■](*) *Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on plants obtained by certain new genomic techniques and their food and feed, and amending Regulation (EU) 2017/625*, European Commission, Brussels, 5.7.2023 SWD(2023) 412 final (https://food.ec.europa.eu/system/files/2023-07/gmo_biotech_ngt_ia_report.pdf),

- również: *Pakiet ds. żywności i bioróżnorodności – nowe propozycje legislacyjne Komisji Europejskiej* (<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/pakiet-ds-zywnosci-i-bioroznorodnoscii--nowe-propozycje-legislacyjne-komisji-europejskiej>),

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3565

Znamiennym jest, że polski rząd i parlament, mimo upływu ponad czterech lat i wcześniejszych apeli Koalicji Polska Wolna od GMO ignoruje to orzeczenie i blokuje wprowadzenie do obowiązującego ustawodawstwa krajowego i do polskiego porządku prawnego przepisów nakazujących stosowanie regulacji przewidzianych dla GMO w stosunku do NGT.

Istnieją niezaprzeczalne dowody naukowe, świadczące, wbrew opinii lansowanej przez korporacje biotechnologiczne, że produkty NGT nie są bezpieczne i stanowią zagrożenie dla zdrowia i środowiska zarówno podczas ich wytwarzania jak i zastosowania, szczególnie w warunkach uwolnienia do środowiska, a więc w uprawach roślin. (■ ■ ■ ■ ■)

Dopuszczenie produktów NGT bez regulacji prawnych stosowanych dla organizmów i mikroorganizmów genetycznie modyfikowanych będzie oznaczało koniec żywności bez GMO; koniec możliwości wyboru żywności; koniec niezależności żywnościowej i niezależności polskich konsumentów.

Nie zgadzam się na to, aby w Polsce były uwalniane do środowiska organizmy tworzone zarówno tradycyjnymi technikami inżynierii genetycznej, jak i nowymi technikami genomowymi.

Ten protest powinien znaleźć natychmiastowy oddźwięk w programie rozwoju polskiego rolnictwa, jak również w ustawie o GMO, która powinna być uzupełniona i rozszerzona na NGT i ich produkty.

■ ■ ■ (**) Zob. np.

- Boards of the European Network of Scientists for Social and Environmental Responsibility (ENSSER) and of Critical Scientists Switzerland (CSS), April 2021, Scientific Critique of Leopoldina and Easac Statements on Genome Edited Plants in The EU, April 2021 (<https://ensser.org/wp-content/uploads/2021/04/Greens-EFA-GMO-Study-1.pdf>) lub
- [Collateral damage and CRISPR genome editing | PLOS Genetics](https://journals.plos.org/plosgenetics/article?id=10.1371/journal.pgen.1007994) (<https://journals.plos.org/plosgenetics/article?id=10.1371/journal.pgen.1007994>)

Austria już sprzeciwiła się przedstawionej 5 lipca 2023 propozycji Komisji Europejskiej w sprawie rozluźnienia zasad dotyczących nowych technik genomowych i jest zdecydowanie przeciwna planom UE w tym zakresie domagając się utrzymania sprawdzonych zasad bezpieczeństwa stosowania GMO również dla produktów NGT.

Wcześniej podobne stanowisko przedstawiły Włochy broniąc swojego tradycyjnego rolnictwa.

Głosy mocnego sprzeciwu słychać też z Holandii.

A co robi rząd RP w tej sprawie?

Nie potrzebujemy laboratoryjnych i innych sztucznych nasion, roślin i zwierząt. Mamy wspaniałą polską, tradycyjną żywność i nasze nasiona.

My, obywatele RP, nie wiemy nadal jakie jest/będzie stanowisko Polski w przypadku, gdy w proponowanym prawie unijnym produkty NGT (a co najmniej ich część) nie zostaną uznane za GMO.

To przecież rząd RP i inne zainteresowane kraje winny czynić wszystko, by nikt już nie określał dodatkowo i nie zmieniał statusu produktów NGT (czyli jako tożsamy

z GMO) zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 25 lipca 2018 (sprawa C-528/16).

Domagam się więc jasnego, jednoznacznego i zdecydowanego stanowiska rządu RP, które musi zawierać przynajmniej **następujące postulaty i zasady, które powinno uwzględnić prawo unijne:**

1. **Dotychczasowe przepisy dotyczące GMO muszą być stosowane do wszystkich NGT i produktów NGT.**
2. **Żaden proces stosujący NGT i żaden produkt NGT nie może być wyłączony spod stosowania przepisów dotyczących GMO.**

3. W stosunku do produktów NGT winien być wprowadzony obowiązek stosowania odpowiednich metod i procedur pozwalających na ich wykrywanie i analizę ilościową.

4. Państwa członkowskie UE muszą mieć prawo zakazania stosowania jakiegokolwiek produktu NGT.

Domagam się, aby takie jednoznaczne stanowisko (z powyższymi postulatami i zasadami) rząd RP natychmiast opublikował i podał do informacji wyborców (też mediów głównego nurtu) oraz wszystkich państw UE, Komisji Europejskiej i Parlamentu UE.

Załącznik do niniejszej petycji – listu otwartego przedstawia, na podstawie wyników badań naukowych i obserwacji w praktyce, które z deklaracji nt. NGT (nowego GMO) kierowanych przez przemysł biotechnologiczny i związanych z nim specjalistów do Was, decydentów, są mitami i co jest prawdą.

Z poważaniem,

Załącznik do niniejszej petycji – listu otwartego

FAKTY, MITY i PRAWDA na temat NGT (nowego GMO)

GMO (Genetycznie Modyfikowane Organizmy) - na stronie Ministerstwa Środowiska można przeczytać: „...Organizm genetycznie zmodyfikowany (GMO) to organizm inny niż ludzki, w którym materiał genetyczny został zmieniony w sposób **niezachodzący w warunkach naturalnych...**” (<https://www.gov.pl/web/srodowisko/gmo>)

NGT z ang. New Genomic Techniques - nowe technologie genomowe – nowe GMO. Skrót NGT używa się też na określenie produktów NGT, czyli nowego GMO (GMO 2.0). Czasem zamiennie używa się określenia „edycja genów (genomu)” na określenie NGT.

MITY poniżej to to, co deklarują korporacje razem z ich „naukowcami” i politykami...

FAKTY i PRAWDA to to, co wynika z badań naukowych i praktycznych zastosowań.

FAKT 1:

Kilka lat temu korporacje przegrały z rolnikami i konsumentami, którzy skutecznie zablokowali uprawy GMO w Polsce i w większości krajów UE. Niestety, obecnie mamy WIELKI POWRÓT GMO pod zmienioną nazwą NGT (ang. **New Genomic Techniques** - nowe technologie genomowe).

FAKT 2:

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdził już w 2018, że NGT (nowe GMO) należy uważać za GMO (orzeczenie C-528/16); mimo to korporacje, ich „naukowcy”, skorumpowani politycy i instytucje chcą dopuścić NGT nawet bez testów bezpieczeństwa i monitorowania skutków ich wprowadzenia.

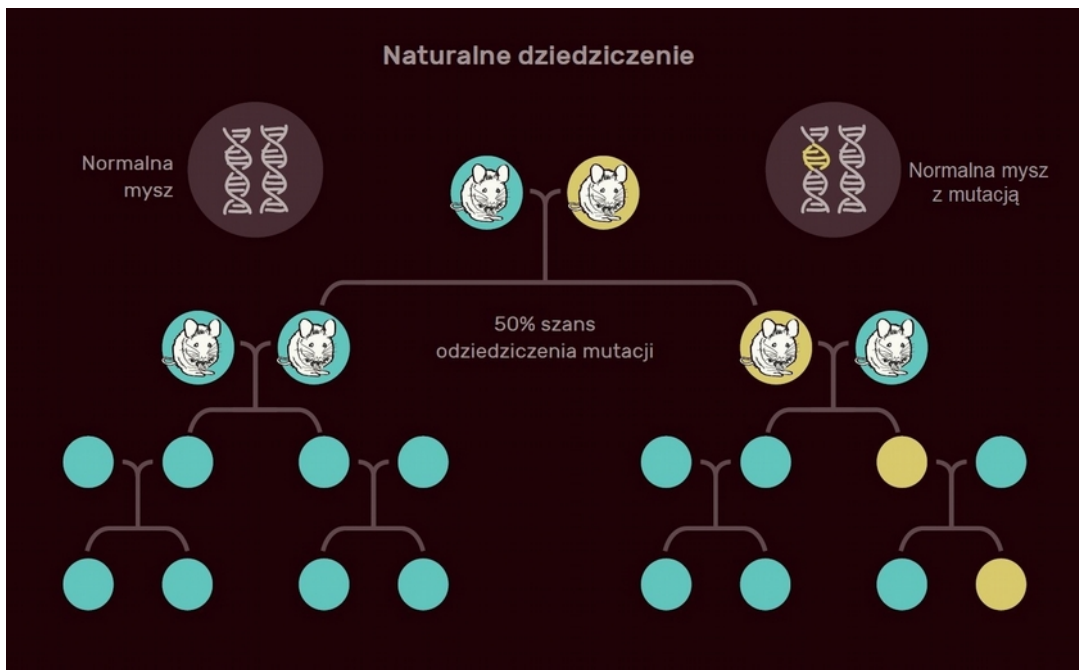
FAKT 3:

GMO i NGT są patentowane, są własnością korporacji. To oznacza co roku narastające dodatkowe opłaty i uzależnienie od korporacji. Rośliny na polu, a zwłaszcza materiał siewny nie będą już własnością rolników i rodzimych przedsiębiorstw! To niewolnictwo i podstępna grabież nasion i ziemi! Z końcem 2022 r. prawie 1200 odmian roślin uprawnych na żywność było zagrożonych patentami (*The future of plant breeding is under threat in Europe*, July 2023, s. 22, www.no-patents-on-seeds.org/en).

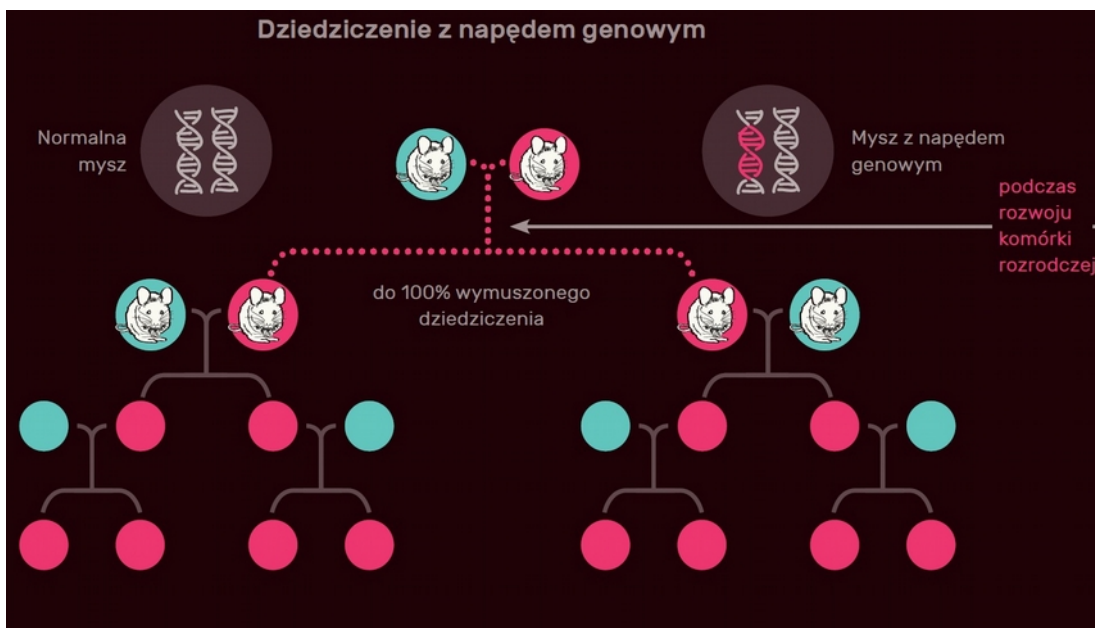
FAKT 4:

Produkty NGT wyposażone w tzw. **napęd genowy** (ang. **gene drive**) uwolnione do środowiska mogą wyeliminować dowolny gatunek lub zmienić genom każdej rośliny i zwierzęcia nie wyłączając człowieka. To będzie koniec świata, jaki znamy.

Powyższe twierdzenia wynikają z samej istoty dziedziczenia cech GMO (produktów NGT) wyposażonych w napęd genowy. Poniżej porównanie dziedziczenia naturalnego z dziedziczeniem do 100% cech GMO (produktów NGT) wyposażonych w napęd genowy.

Źródło: <https://instytutprawobywatelskich.pl/publikacje/organizmy-z-napedem-genowym-nowy-wymiar-inzynierii-genetycznej/> - z moją poprawką (JN)

Źródło: <https://instytutprawobywatelskich.pl/publikacje/organizmy-z-napedem-genowym-nowy-wymiar-inzynierii-genetycznej/>

Skutek 100% dziedziczenia cech nowego GMO wyposażonego w napęd genowy:

w którymś pokoleniu (to zależy od liczby uwolnionych do środowiska nowych GMO) cała populacja danego gatunku na danym obszarze zostanie zmieniona w nowe GMO lub wyginie (jeśli nowe GMO zostanie wyposażone w geny bezpłodności)...

W przypadku GM bakterii wielkość obszaru skażonego GM bakteriami w kolejnych latach może powiększać się w ciągu roku o obszar w promieniu 17,7 km wokół terenu zajętego przez nie w poprzednim roku. Zaobserwowano to po I-szym roku w eksperymencie w USA uwolnienia do środowiska bakterii GM (źródło: wywiad z dr E. Ingham, *Don't Let the Gene Out of the Bottle* www.youtube.com/watch?v=c2oAd6n-E1E).

Zakładając więc, że w ciągu każdego roku bakterie GM zajmują obszar w promieniu 17,7 km wokół terenu zajętego przez nie w poprzednim roku, wielkość obszaru skażonego przez bakterie GM prezentuje tablica poniżej.

Rok	Wielkość obszaru skażonego bakteriami GM	
	w km ²	w hektarach
1	984	98.423
2	3.937	393.692
3	8.858	885.807
...
14	192.909	19.290.899

UWAGA! 19.290.899 ha to ponad 0,4 mln ha więcej niż powierzchnia wszystkich użytków rolnych w Polsce.

FAKT 5. NGT (nowe GMO) to **potencjalna broń biologiczna i rosnące zagrożenie biologiczne**, jak to przestrzegają odpowiedzialni naukowcy i politycy.

Dlaczego? A to z uwagi na powyższe cechy nowego GMO z napędem genowym oraz łatwość genetycznych modyfikacji (zwłaszcza bakterii) przez nieprzeszkolone osoby. Np. w USA łatwo i tanio bowiem od pewnego czasu kupić kompletne laboratorium z podręcznikiem dokonywania genetycznych modyfikacji (dostępnym w internecie...). Już

w 2018 r. w USA można było otrzymać za 130 USD „wszystko, czego potrzeba do precyzyjnej edycji genomów bakteryjnych w warunkach domowych” (J.A. Doudna i S.H. Sternberg, *Edycja genów. Władza nad ewolucją*, Wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa 2018, s. 152).

MIT 1:

Produkty NGT są bezpieczne dla zdrowia ludzi i zwierząt.

PRAWDA:

Dotąd nie przeprowadzono testów bezpieczeństwa nowych GMO.

Ponieważ najczęściej realizowane cele edycji genów to uzyskanie oporności roślin na wybrane środki chemiczne, to „klasyczne” zagrożenia dla zdrowia i środowiska ze strony tak tworzonych nowych GMO są analogiczne, jak znane już zagrożenia ze strony „starych” (transgenicznych) GMO.

GMO powodują raka i deformacje u ludzi i zwierząt, wymieranie pszczoł i wyjałowienie ziemi. NGT (nowe GMO) to też GMO.

MIT 2:

Produkty NGT wyżywią świat, usuną głód.

PRAWDA:

Od ok. 30. lat zwolennicy upraw GMO twierdzą, że GMO wyżywi świat i usunie głód. I od 30. lat tak się nie dzieje, bo podstawowe przyczyny głodu to: 1) zła polityka władz krajów, gdzie głodują ludzie... oraz 2) ubóstwo – ludzie głodujący nie mają za co kupić żywności (której wytwarza się w świecie więcej niż to potrzebne...) lub kupić ziemi lub środków produkcji do wytworzenia własnej żywności.

Co więcej, ludzie na całym świecie nie chcą jeść genetycznie modyfikowanej żywności. Z tego powodu amerykańscy rolnicy stracili miliardy dolarów z eksportu. Nawet kraje, w których ludność głoduje nie przyjmują lub odsyłają, lub niszczą genetycznie modyfikowaną żywność otrzymywaną w darach.

MIT 3: NGT to technologie:

- Naśladujące naturalne procesy

- **Bezpieczne**
- **Precyzyjne**
- **O przewidywalnych efektach**

PRAWDA:

- NGT To sztuczne technologie, stworzone w laboratorium.
- Produkują one niezamierzone uszkodzenia DNA poza docelowymi miejscami (tzw. *off-target mutations*).
- Mogą powodować niezamierzone mutacje w docelowym miejscu w DNA (tzw. *on-target mutations*).
- W wyniku off-target i on-target mutacji może dojść do zmiany funkcji wielu genów,
- prowadzących do zmienionej biochemii rośliny, skutkującej produkcją toksyn lub alergenów.

Z uwagi na wyżej wymienione fakty:

a) deklaracje precyzji i przewidywalności nie mają uzasadnienia w praktyce doświadczalnej,

b) deklaracje bezpieczeństwa są hipotetyczne. Nie przeprowadzono żadnego testowania bezpieczeństwa nowych GMO.

Z kolei liczne badania od wielu lat wykazują ryzyko dla zdrowia ze strony pierwszej generacji genetycznie modyfikowanej żywności.

(Dr Michael Antoniou, genetyk, King's College, London,

<https://www.youtube.com/watch?v=Au5HO7it9ng>)

Jak dotąd dowody wskazują na to, że edycja genów wytwarza nawet więcej uszkodzeń genomów jest nawet mniej przewidywalna niż standardowa inżynieria genetyczna (Dr Jonathan Latham, wirusolog, wydawca Independent Science News For Food and Agriculture, <https://www.youtube.com/watch?v=Au5HO7it9ng>).

MIT 4: NGT to technologie pozwalające szybko tworzyć rośliny uprawne o pożądanym cechach.

PRAWDA:

NGT pozwalają rzeczywiście szybko uzyskać genetycznie zmodyfikowaną roślinę, ale w laboratorium. Aby otrzymać odmianę komercyjną takiej rośliny, konieczne jest wykonanie wielu pracochłonnych kroków, zarówno w laboratorium, jak podczas prób polowych, następnie w

procesie patentowania, oraz jeszcze wiele kroków koniecznych, by spełnić wymagania prawa.

Tak więc uzyskanie komercyjnego produktu NGT (nowego GMO) nie będzie prawdopodobnie wiele szybsze niż uzyskanie tradycyjnie tworzonych GMO (co zabiera minimum 10-15 lat i trwa prawie tyle samo, co nowej odmiany metodami konwencjonalnymi). (*Myths and Truths of Gene-Edited Foods*,

<https://gmwatch.org/en/videos-listing-for-rss/6-must-see/19585-myths-and-truths-of-gene-edited-foods>)

MIT 5: Rośliny NGT dadzą lepsze, wyższe plony, będą odporne na różne warunki i zmiany klimatyczne. To będzie super-żywność:

- odporna na choroby
- odporna na szkodniki
- odporna na susze
- odporna na powodzie

PRAWDA:

Rośliny GM nie dają ani lepszych, ani większych plonów. Ponadto są mniej odporne na warunki klimatyczne

Edycja genów może manipulować tylko jednym lub niewielką liczbą genów i stąd nie może zaprojektować złożonych cech w roślinach uprawnych (np. tolerancji na suszę, odporności na szkodniki/choroby, wyższe plony), które posiadają **charakter „wszechgeniczny, wymagający zintegrowanej, zrównoważonej funkcji wszystkich genów...** (Dr M. Antoniou, <https://www.youtube.com/watch?v=Au5HO7it9ng>)

Co więcej, to tradycyjnie uprawiane lub hodowane rośliny przez tysiące lat przystosowały się/dostosowano je do lokalnego klimatu. Istnieją liczne nie-GM super-rośliny – produkowane technologiami nie-GM, ale hodowli konwencjonalnej, np. zboża odporne na zasolenie, ryż odporny na powódź, pszenica o niskiej zawartości glutenu, ziemniaki odporne na zarazę itd.

Baza danych nt. takich nie-GM super-roślin: www.gmwatch/en/articles/non-gm-successes.

To właśnie sukcesy w stosowaniu takich super-roślin oszukańczo przypisywano lub przypisuje się zastosowaniom GMO.

MIT 6:

NGT (nowe GMO) to: redukcja pestycydów, walka z degradacją gleby.

PRAWDA:

Już praktyczne zastosowanie dotychczasowych GMO w rolnictwie pokazało, że dzieje się całkiem na odwrót. Zamiast redukcji ilości stosowanej chemii rolnej, znaczny jej wzrost i to w porównaniu z rolnictwem konwencjonalnym. I to nie tylko w uprawach GMO opornych na dany herbicyd (jak np. glifosat), ale także w uprawach GMO produkujących pestycyd w każdej swojej komórce. Badania wykazały, że na polu, w glebie, w resztkach pożywnych po GMO produkującym pestycyd Bt pozostaje tego pestycydu 4 razy więcej niż pestycydów z konwencjonalnej uprawy, i to pozostaje do następnego okresu wegetacyjnego. A co do walki z degradacją gleby, to wśród farmerów w USA, ojczyźnie GMO, krąży powiedzenie: „Chcesz zdegradować glebę, uprawiaj GMO...”.

MIT 7:

NGT (nowe GMO) są nieszkodliwe dla środowiska.

PRAWDA: „W przeciwieństwie do konwencjonalnego GMO organizmy zmodyfikowane genetycznie, które dziedziczą napędy genowe (nowe GMO), mają na celu

1) rozprzestrzenianie w dzikich populacjach genów zsyntetyzowanych w laboratorium lub

2) wyeliminowanie genów naturalnych.

I robią to nawet wtedy, gdy szkodzi to gatunkowi lub nie daje mu żadnej przewagi w przetrwaniu.” (Gantz V.M., Bier E. (2015), *The mutagenic chain reaction...*, „Science” 348:442 ; cyt. za

<https://instytutprawobywatelskich.pl/publikacje/organizmy-z-napedem-genowym-nowy-wymiar-inzynierii-genetycznej/>)

Czyli, po uwolnieniu do środowiska nowego GMO z napędem genowym możliwa, a raczej nieunikniona jest zmiana lub eksterminacja całych

populacji lub gatunków, nie wykluczając człowieka! Jest to możliwe, gdyż napęd genowy powoduje dziedziczenie 100% lub prawie 100% cech tylko nowego GMO. Oznacza to też, że nowe GMO z napędem genowym mogą same stawać się gatunkami inwazyjnymi.

Istnieje też możliwość „przeskakiwania” genów do nieoczekiwanych miejsc.

Oznacza to, że uwolnione do środowiska geny mogą przechodzić do genomów innych organizmów tego samego lub innego gatunku (nazywane jest to “ucieczką genów” – ang. “gene escape”).

Takim rozpowszechnionym zagrożeniem jest przejście genu oporności na herbicyd z GM roślin na chwasty (zob. np. “*Superweeds*” *Resulting...*).

Potwierdzono też już empirycznie u ludzi, że np. bakterie jelit potrafią wbudowywać w swój organizm materiał genetyczny z GM roślin (por. np. Żarski T., *Czy pasze zawierające GMO stanowią zagrożenie dla zdrowia zwierząt i ludzi [w:] GMO – szansą rozwoju polskiego rolnictwa? Fakty i mity*, Kancelaria Senatu, Warszawa 2007).

Istnieje **konsensus naukowy** co do dalekosiężnej konsekwencji takiej „ucieczki genu”: **otóż, gdy raz takie geny lub sekwencje DNA zostaną uwolnione do środowiska, to nie ma możliwości ich wycofania z niego.** (*Weighing the GMO arguments- against*, FAO, 2003)

Powyższe zagrożenia są tym groźniejsze, gdyż w świetle niedawno opublikowanego badania (Barbour M.A. et al., 2022, <https://www.science.org/doi/10.1126/science.abf2232>) zmiany nawet tylko w pojedynczych genach – tzw. „genach kluczowych” (ang. „keystone genes”) – mogą zagrozić całym ekosystemom oraz że istnieje niepewność, które geny, w jakich warunkach można uznać za „geny kluczowe”.

Czy więc dziwnym jest, że odpowiedzialni naukowcy i politycy uważają produkty NGT (nowe GMO) z napędem genowym za potencjalną broń biologiczną?

MIT 8: O wszechstronnej i rzetelnej wiedzy i odpowiedzialnej postawie inżynierów genetycznych.

PRAWDA: Caius Rommens, inżynier genetyczny, b. kierownik zespołu badawczego Monsanto, wyznaje:

„Mieliśmy rozumieć DNA i czynić wartościowe modyfikacje, ale faktem było, że wiedzieliśmy tak mało o DNA, jak wie przeciętny Amerykanin o sanskryckiej wersji Bhagawad Gity.

Wiedzieliśmy jednak wystarczająco dużo, aby stanowić zagrożenie. Zwłaszcza gdy połączysz naszą ignorancję z naszymi uprzedzeniami i ograniczonym umysłem. Liczył się dla nas jedynie postęp krótkoterminowy (w laboratorium), nie patrząc na problemy długoterminowe (na polach).

To był ten sam rodzaj myślenia, który doprowadził do powstania DDT, PCB, czynnika Agent Orange, rekombinowanego bydlęcego hormonu wzrostu, itd.

Uważam, że ludzie powinni wiedzieć jak małą wiedzę mogą mieć inżynierowie genetyczni, jacy mogą być stronniczy i omylni.”

(Źródło tłumaczenia
wypowiedzi: https://sustainablepulse.com/2018/10/09/the-creator-of-gmo-potatoes-reveals-the-dangerous-truth-exclusive-interview/#.Y3_Iq5rMLzA).

Jennifer Doudna, współwynalazca metody CRISPR/Cas9 (najefektywniejszej metody tworzenia nowych GMO), 4 miesiące przed przyznaniem jej nagrody Nobla w 2020 r.: „CRISPR zwrócił nam w rzeczywistości uwagę na to, jak mało rozumiemy nasz genom i genomy innych organizmów”.

(Źródło: www.mckinsey.com/industries/life-sciences/our-insights/programming-life-an-interview-with-jennifer-doudna)

Więcej o wiedzy i postawie tych, którzy genetycznie modyfikują rośliny i zwierzęta: <https://doprawdy.info/2023/09/specjalisci-inzynierii-genetycznej-o-sobie-i-o-gmo/>.